

## Mitä suojaikäraja tarkoittaa?

A: Alle 16-vuotiaat eivät saa harrastaa seksiä.

**B: Aikuinen ei saa olla seksuaalisessa kanssakäymisessä alle 16-vuotiaan kanssa.**

C: Alaikäinen ei saa harrastaa suojaamatonta seksiä.

Suojaikärajan tarkoituksena on turvata nuoren turvallinen kehitys ja omaan seksuaalisuuteen tutustuminen tasavertaisessa suhteessa. Jos aikuinen on valta-asemassa nuoreen nähden, esimerkiksi nuoren opettaja tai ohjaaja, suojaikärajan tarkoitus ei ole rajoittaa nuorten keskinäisiä suhteita.  
(Nuorten Exit – sananselityskortit)

## Mikä on seksuaalinen itsemääräämisoikeus?

**A: Jokaisen oikeus päättää omasta kehostaan ja seksuaalisuudestaan.**

B: Jokaisen oikeus määritellä mitä seksuaalinen itsemääräämisoikeus tarkoittaa.

C: Vanhempien oikeus päättää, voiko lapsi harrastaa seksiä.

Seksuaalinen itsemääräämisoikeus tarkoittaa oikeutta tasa-arvoon, oikeutta elää pelkäämättä seksuaalista hyväksikäyttöä sekä oikeutta nauttia itsestään ja kehityksestään. Kukaan ei esimerkiksi saa pakottaa toista seksiin tai koskea ilman lupaa. Jokaisella on myös velvollisuus kunnioittaa toisen itsemääräämisoikeutta.  
(Aaltonen 2012)

## Mitä tarkoittaa tasavertaisuus?

A: Kaikki samaa sukupuolta edustavat ovat keskenään samanarvoisia.

**B: Kaikki ihmiset ovat keskenään samanarvoisia ja yhdenvertaisia.**

C: Kaikki suomalaiset ovat Suomen perustuslain mukaan keskenään yhdenvertaisia.

YK:n ihmisoikeusjulistuksen mukaan kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina iästä, sukupuolesta, ulkonäöstä tai kansalaisuudesta riippumatta.  
(United Nations Human Rights 2016)

## Mitä ovat ihmisoikeudet?

A: Jokaiselle 18 vuotta täyttäneelle, Suomessa asuvalle kuuluvia oikeuksia.

B: Jokaiselle Euroopan Unionin jäsenvaltiossa asuvalle kuuluvia oikeuksia.

**C: Jokaiselle ihmiskunnan jäsenelle kuuluvia oikeuksia.**

YK:n ihmisoikeusjulistuksen mukaan kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina, jokaisella on oikeus elämään, vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen eikä ketään saa kiduttaa tai kohdella alentavasti sukupuolesta, ihonväristä tai muusta seikasta riippumatta.  
(United Nations Human Rights 2016)

## Mitä ovat seksuaalioikeudet?

A: 16 vuotta täyttäneiden ihmisten oikeus päättää omasta seksuaalisuudesta.

B: Täysi-ikäisten oikeus olla seksuaalisessa kanssakäymisessä keskenään.

**C: Jokaiselle ihmiselle kuuluvia seksuaalisuuteen liittyviä ihmisoikeuksia.**

Seksuaalioikeuksiin kuuluu esimerkiksi oikeus päättää omasta seksuaalisuudesta ja rajoista, oikeus saada tietoa seksuaalisuudesta sekä oikeus suojella itseään ja tulla suojelluksi.  
(Väestöliitto - Seksuaalioikeudet 2016)

## Onko rikos levittää alle 18-vuotiaasta paljastavia kuvia?

A: Ei ole rikos.

**B: On rikos.**

C: Riippuu siitä, suostuuko alaikäinen itse kuvien levittämiseen.

Suomen rikoslain mukaan alle 18-vuotiaasta sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan kuvan levittäminen on aina rikos. Tarkoituksena on suojella seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja lapsia.  
(www.poliisi.fi & www.finlex.fi)

## Onko rikos levittää yli 18 -vuotiaasta paljastavia kuvia?

A: On rikos.

**B: Ei ole rikos, jos henkilö itse suostuu kuvien levittämiseen.**

C: Ei ole rikos, jos henkilö josta kuva on otettu ei tiedä levittämisestä.

Rikoslaisissa sellaisen kuvien levittäminen, jotka aiheuttavat vahinkoa tai kärsimystä kuvissa esiintyvälle henkilölle, on rangaistava teko. Hyviin tapoihin kuuluu aina varmistaa henkilöltä, voiko kuvaa julkaista, vaikkei se olisikaan paljastava. ([www.poliisi.fi](http://www.poliisi.fi) & [www.finlex.fi](http://www.finlex.fi))

## Mitä omilla rajoilla tarkoitetaan?

**A: Jokaisen oikeus päättää, miten häntä saa kohdella ja koskea.**

B: Jokaisen oikeus päättää, miten saa kohdella ja koskea muita.

C: Suomen perustuslain määrittämiä sääntöjä siitä, miten muita saa kohdella ja koskea.

Seksuaalisessa kanssakäymisessä omat rajat tarkoittavat esimerkiksi sitä, että ei tarvitse suostua asioihin ja tilanteisiin, jotka ahdistavat tai eivät tunnu hyvältä. Jokaisella on myös velvollisuus kunnioittaa toisen rajoja. (Aaltonen 2012)

## Voiko seksistä kieltäytyä, jos on itse tehnyt ensin aloitteen?

**A: Kyllä voi. Seksistä voi kieltäytyä missä vaiheessa ja tilanteessa tahansa.**

B: Ei voi. Se joka leikkiin ryhtyy, se leikinestäköön.

C: Voi kieltäytyä, mutta vain, jos se sopii myös toiselle osapuolelle.

Seksistä voi kieltäytyä missä tilanteessa tahansa, vaikka olisikin itse ollut tilanteessa halukas tai tehnyt aloitteen. ([www.nuortenexit.fi](http://www.nuortenexit.fi))

## Miten seksiä voi harrastaa?

A: Vain 16 vuotta täyttäneet ihmiset voivat lain mukaan harrastaa seksiä keskenään.

B: Seksi on yhdyntää, jota voi harrastaa vain toisen ihmisen kanssa.

**C: Seksi on kaikenlaista yksin tai yhdessä toisten kanssa tehtyä seksuaalista toimintaa.**

Seksi sisältää sellaista toimintaa, jossa tavoitellaan seksuaalista nautintoa. Seksi ei ole pelkästään yhdyntää ja sitä voi harrastaa myös esimerkiksi internetin tai puhelimen välityksellä. ([www.nuortenlinkki.fi](http://www.nuortenlinkki.fi))

## Mitä tarkoittaa transsukupuolisuus?

**A: Ihminen, jonka kokemus omasta sukupuolestaan ei vastaa hänen syntymässä määriteltyä sukupuoltaan.**

B: Ihminen, joka ei ole tyytyväinen omaan sukupuoleensa ja haluaa sukupuolenvaihdosleikkaukseen.

C: Ihminen, jolla on syntyessään sekä tytön että pojan fyysisiä ominaisuuksia.

Transsukupuolisen henkilön sukupuoli-identiteetti voi olla mies, nainen ja/tai jotain muuta. Transsukupuolinen ihminen voi korjauttaa kehoaan vastaamaan kokemaansa sukupuolta. Transsukupuoliselle on tärkeää, että hänet kohdataan hänen oikeassa sukupuollessaan. ([transtukipiste.fi](http://transtukipiste.fi))

## Mitä on seksuaalisuus?

**A: Kokonaisvaltainen osa ihmisyyttä, joka kertoo siitä, kehen tuntee vetoa ja miten toteuttaa omia seksuaalisia tarpeitaan.**

B: Seksuaalista kanssakäymistä, johon liittyy itsensä tai toisen ihmisen koskettelua.

C: Seksuaalisuudella tarkoitetaan yhdyntää.

Seksuaalisuus on paljon enemmän kuin pelkkä yhdyntä. Seksi on yksi osa ihmisen seksuaalisuutta. Ihmisen seksuaalisuuteen vaikuttavat kasvatus, kulttuuri, biologia, muutokset elämässä sekä omat ajatukset ja mieltymykset. (Bildjuschkin & Ruuhilahti 2010)

## Miksi kutsutaan parisuhteen alkamisvaihetta?

**A: Rakastumisvaiheeksi**

B: Vihastumisvaiheeksi

C: Tossuttamisvaiheeksi

Parisuhteen alku on rakastumisvaihe, jota määrittää voimakas kiinnostuminen toisesta, jopa huilaantuminen. Toinen ihminen tuntuu täydelliseltä ja erillään olo on vaikeaa, koska ikävä toista kohtaan on niin suuri. Suhteen jatkuessa huuma kuitenkin haihtuu, mikä on osa parisuhteen luonnollista kehittymistä. ([www.mielenterveysseura.fi](http://www.mielenterveysseura.fi))

## Saako alaikäinen nuori ihastua aikuiseen?

**A: Nuorella on oikeus ihastua aikuiseen.**

B: Nuorella on oikeus ihastua vain samaan ikäluokkaan kuuluviin nuoriin.

C: Nuorella on oikeus ihastua itseään vanhempaan vain, jos vanhempi osapuoli on alle 18 vuotias.

Nuorella on oikeus olla ihastunut aikuiseen, mutta aikuinen ei saa olla missään seksuaalisessa kontaktissa alle 16-vuotiaan kanssa tai tarjota vastinetta mistään seksuaalisesta teosta alle 18-vuotiaalle. Jos aikuinen on luottamusasemassa nuoreen nähden, esimerkiksi nuoriso-ohjaaja tai opettaja, ei aikuinen saa olla missään seksuaalisessa kontaktissa alle 18-vuotiaan kanssa. ([www.nuortenexit.fi](http://www.nuortenexit.fi))

## Mitä tarkoittaa intersukupuolinen?

A: Henkilöä, joka tuntee seksuaalista vetovoimaa omaa sukupuolta edustavaan ihmiseen.

**B: Henkilöä, jolla on syntyessään sekä tytölle että pojalle tyypillisiä fyysisiä ominaisuuksia.**

C: Henkilöä, jolla on syntyessään tytön fyysisiä ominaisuuksia, mutta ei koe olevansa tyttö.

Intersukupuolisuus tarkoittaa synnynäistä tilaa, jossa ihmisellä on sekä tytön että pojan fyysisiä ominaisuuksia. ([www.transtukipiste.fi](http://www.transtukipiste.fi))

## Mitä tarkoittaa seksuaalinen suuntautuminen?

A: Seksuaalinen suuntautuminen määritetään sen perusteella, onko ihmisellä syntyessään tytön vai pojan fyysisiä ominaisuuksia.

**B: Seksuaalinen suuntautuminen kertoo kehen ihminen tuntee vetoa emotionaalisesti tai seksuaalisesti.**

C: Seksuaalinen suuntautuminen kertoo ihmisen halusta ja tarpeesta olla seksuaalisessa kontaktissa miehen tai naisen kanssa.

Esimerkiksi homoseksuaalisuus, biseksuaalisuus ja heteroseksuaalisuus ovat seksuaalisia suuntautumisia. Seksuaalinen suuntautuminen ei ole valinta, eikä se ole tahdonalainen asia. Seksuaalinen suuntautuminen voi muuttua elämän aikana. (Amnesty International – Mun rajat –materiaali)

## Mitä tarkoittaa aseksuaalisuus?

**A: Henkilö tuntee emotionaalista vetoa henkilöön, mutta ei halua seksuaalista kanssakäymistä.**

B: Henkilö ei tunne minkäänlaista emotionaalista tai seksuaalista vetoa.

C: Henkilö tuntee emotionaalista ja seksuaalista vetoa ulkomaalaisiin ihmisiin.

Aseksuaalisuus tarkoittaa seksuaalisen kiinnostuksen tai halun puutetta. Aseksuaalinen henkilö voi kuitenkin kokea emotionaalista vetoa mihin sukupuoleen tahansa, jonka vuoksi voi olla esimerkiksi hetero, homo, lesbo tai bi. ([www.heseta.fi](http://www.heseta.fi))

## Mitä tarkoittaa sukupuolen moninaisuus?

A: Henkilön oikeutta määritellä itse, onko hän homo, bi, hetero vai transseksuaalinen.

B: Henkilön oikeus tuntea seksuaalista vetoa valitsemaansa sukupuolta kohtaan.

**C: Henkilön oma kokemus ja oikeus määritellä itse, onko hän nainen vai mies vai jotain muuta.**

Ihmiset ovat sukupuolen ilmaisultaan monenlaisia, eivätkä kaikki ole joko miehiä tai naisia. Sukupuolen kokemus voi olla joko mies tai nainen tai voi olla, ettei henkilö tunnista itseään lainkaan mies-nainen -jaottelussa. Jokaisella ihmisellä on oikeus omaan käsitykseen ja kokemukseen omasta sukupuolestaan. ([www.seta.fi](http://www.seta.fi))

## Mitä ovat sukupuoliroolit?

**A: Uskomuksiin perustuvia käsityksiä naisten ja miesten tyypillisistä ominaisuuksista.**

B: Tieteellinen määritelmä siitä, minkälaisia pojat ja tytöt ovat.

C: Lakiin perustuvia määrittelyjä sukupuolirooleista, joiden mukaan ihmisten tulisi käyttäytyä.

Jäykät sukupuoliroolit vahvistavat ajatusta siitä mikä on oikea tapa ilmaista sukupuolta. Rennompi suhtautuminen mahdollistaa monipuolisuuden sukupuolen ilmaisussa. Jokaisella on oikeus määrittää itse sukupuolensa oman kokemuksensa mukaisesti. (Amnesty International – Mun rajat –materiaali)

## Minkä ikäisenä voi aloittaa seurustelun?

A: Seurustelun voi aloittaa vasta täysi-ikäisenä.

B: Seurustelun voi aloittaa yliakoluiikäisenä.

**C: Seurustelun aloittamiseen ei ole oikeaa ikää.**

Ei ole olemassa sääntöä siitä, minkä ikäisenä seurustelu pitäisi aloittaa. Jokaisen nuoren tunnekehitys on yksilöllistä ja nuoret voivat olla eri vaiheissa kehityksessään vaikka olisivatkin saman ikäisiä. Seurusteluun ei tule kiirehtiä sen vuoksi, että kaveri seurustelee tai toinen osapuoli on valmiimpi aiemmin. ([www.vaestoliitto.fi/nuoret](http://www.vaestoliitto.fi/nuoret))

## Mitä tarkoittaa heteronormatiivisuus?

A: Ajattelutapaa, jonka mukaan vain heteroseksuaaliset miehet ja naiset voivat toimia korkean viran tehtävissä.

**B: Ajattelutapaa, jonka mukaan maailma on heteroseksuaalisia miehiä ja naisia varten.**

C: Ajattelutapaa, jonka mukaan maailmassa on vain heteroseksuaalisia ihmisiä.

Heteronormatiivisuudella tarkoitetaan ajatusta, jossa kaikenlaisen toiminnan, luokittelun ja ajattelun ytimessä on ajatus naisen ja miehen heteroseksuaalisuudesta ja parinmuodostuksesta kaiken toiminnan tavoitteena.

(Amnesty International – Mun rajat –materiaali)

## Mitä eroa on aikuisen ja lapsen seksuaalisuudella?

A: Vasta 18 vuotta täyttänyt ihminen voi tietää mitä seksuaalisuus on.

**B: Lapsi ei tavoittele aikuisseksuaalista kosketusta, vaan tutustuu kehoonsa sekä opettelee läheisyyttä.**

C: Aikuisen seksuaalisuus tarkoittaa seksin harrastamista.

Seksuaalisuus on luonnollinen, arvokas ja perustavanlaatuisen osa ihmisen elämää.

Seksi on vain yksi osa ihmisen seksuaalisuutta. Lapsen ja nuoren kehityksen kannalta on tärkeää kokea seksuaalista läheisyyttä asteittain, omien valmiuksien sekä ikä- ja kehitystason mukaan. (Apter, Väisälä & Kaimola 2006)

## Mitä tarkoitetaan tuplaehkäisyllä?

A: Seksin aikana käytetään kahta kondomia.

**B: Seksin aikana käytetään kondomia sekä jotain muuta ehkäisymenetelmää.**

C: Seksiä harrastetaan kaksi kertaa peräkkäin.

Yhdynnöissä, joissa on tarve ehkäistä raskautta, tehokkainta ehkäisyä on tuplaehkäisy. Tämä tarkoittaa, että kondomin lisäksi on käytössä jokin muu raskauden ehkäisymenetelmä, esimerkiksi e-pillerit tai ehkäisykapseli. Tuplaehkäisyn tarkoituksena on raskauden lisäksi ehkäistä seksitautien tarttumista. (www.vaestoliitto.fi/nuoret)

## Mitä ovat seksitaudit?

A: Tartuntatauteja, jotka tarttuvat ilman välityksellä.

B: Tartuntatauteja, jotka tarttuvat vain, jos henkilöt ovat samaa sukupuolta keskenään.

**C: Tartuntatauteja, jotka tarttuvat suojaamattomassa seksikontaktissa.**

Seksitaudit ovat joko bakteerin tai viruksen aiheuttamia tartuntatauteja, jotka tarttuvat suojaamattomassa seksikontaktissa.

Seksitauteja ovat klamydia, HPV ja kondyloomat, herpes, tippuri, B- ja C-hepatiitit, kuppa sekä HIV. Seksitauteja voi ehkäistä käyttämällä kondomia tai suuseksisuojaa.

(www.vaestoliitto.fi/nuoret)

## Mitä tarkoittaa tasa-arvo parisuhteessa?

**A: Molempien osapuolten mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin parisuhteessa sekä velvollisuuksia kunnioittaa toista tasavertaisesti.**

B: Molempien parisuhteen osapuolten samankaltaisuutta ja mieltymystä samanlaisiin asioihin.

C: Molempien parisuhteen osapuolten yhtäläisiä näkemyksiä tärkeistä elämän arvoista.

Hyvä parisuhde tuntuu hyvältä ja siinä pystyy vapaasti olemaan oma itsensä, puhumaan tunteistaan, tarpeistaan ja toiveistaan. Luottamus ja turvallisuus luovat pohjan tasa-arvoiselle parisuhteelle. Parisuhteessa on myös tärkeää pystyä kertomaan, mikä itsestä ei tunnu hyvältä. (Omat rajat 2010)

## Miten hellyyttä voi osoittaa parisuhteessa?

A: Hellyyttä voi osoittaa vain seksin avulla.

**B: Hellyyttä voi osoittaa monin eri tavoin.**

C: Hellyyttä voi osoittaa vain fyysisesti.

Hellyys on toimintaa ja tunteita, jotka eivät tarkoita välttämättä seksiä. Se voi olla sanoja, tekoja tai tunteita. Esimerkiksi hierontaa, hyväilyä, syleilyä, toisen kehumista ja keskustelua. (www.vaestoliitto.fi)

## Miten seksitaudit tarttuvat?

**A: Seksitaudit voivat tarttua suojaamattomassa yhdynnässä, mutta myös suun limakalvoille tai nieluun.**

B: Seksitaudit voivat tarttua vain suojaamattomassa yhdynnässä.

C: Seksitaudit voivat tarttua vain, jos esimerkiksi kondomi hajoaa.

Seksitaudit voivat hoitamattomina aiheuttaa erilaisia jälkiseurauksia, esimerkiksi lapsettomuutta. Suuhun tullut tartunta todetaan nielusta otetulla näytteellä. (www.hivtukikeskus.fi)

## Voiko seksuaalisuudesta puhua kenenkään kanssa?

A: Ei voi. Seksuaalisuus on henkilökohtainen ja intiimi asia, joka tulisi pitää omana tietona.

B: Voi, mutta vain jos asia ei koske yhdyntää.

**C: Voi puhua mistä vaan, kunhan kyseessä on joku turvallinen ja luotettava henkilö.**

Seksuaalisuudesta monipuolisesti puhuminen antaa mahdollisuuden tuoda esiin omia myönteisiä tai kielteisiä kokemuksia seksuaalisuudesta. Luotettavan henkilön kanssa voi keskustella mistä vaan itseä mietittävistä asioista. (www.mli.fi)

## Mitä tarkoittaa grooming?

A: Grooming, eli pakottaminen tarkoittaa sitä, että aikuinen pakottaa nuoren seksuaaliseen kanssakäymiseen.

B: Grooming, eli kouriminen tarkoittaa sitä, että kuka tahansa ikään tai sukupuoleen katsomatta koskettelee toista ihmistä häiritsevästi.

**C: Grooming, eli houkuttelu tarkoittaa sitä, että aikuinen luo nuoreen luottamussuhteen, jonka tarkoituksena on seksuaalinen kanssakäyminen nuoren kanssa.**

Suomen laissa grooming on rikos ja aina aikuisen osapuolen vastuulla. (Nuorten Exit – sananselityskortit)

## Mitä on raiskaus?

A: Alle 16-vuotiaan pakottaminen seksuaaliseen tekoon.

**B: Kenen tahansa pakottamista sukupuoliyhteyteen ikään tai sukupuoleen katsomatta.**

C: Naissukupuolisen pakottamista sukupuoliyhteyteen.

Raiskaus on aina rikos, vaikka sen kohteeksi joutunut olisi humalassa tai tiedoton. Vastuu raiskauksesta on aina tekijällä. Raiskaus voi tapahtua, vaikka seksiä olisi ensin halunnut ja sitten muuttanut mieltään, jos toinen jatkaa kieltäytymisestä huolimatta. Myös raiskauksen yritys on rikos. ([www.nuortenexit.fi](http://www.nuortenexit.fi))

## Mitä on seksuaalinen kaltoinkohtelu?

A: Kieltäytymistä seksistä, vaikka seurustelukumppani sitä haluaisi.

**B: Mikä tahansa seksuaalista itsemääräämisoikeutta rikkova teko.**

C: Oman seksuaalisen suuntautumisen salassa pitämistä.

Seksuaalisella kaltoinkohtelulla tarkoitetaan kaikkia seksuaalista itsemääräämisoikeutta rikkovia tekoja. Jokaisella on oikeus määrittää itse omat rajansa ja myös velvollisuus kunnioittaa toisten rajoja. Seksuaalista kaltoinkohtelua ovat esimerkiksi epä mukava huutelu, viestittely, koskettelu, seksinostorytykset ja seksuaalinen väkivalta. ([www.nuortenexit.fi](http://www.nuortenexit.fi))

## Voiko seurustelusuhteessa tapahtua seksuaalista kaltoinkohtelua?

A: Ei voi. Kaltoinkohtelijana toimii aina tuntematon henkilö.

B: Ei voi. Kaltoinkohtelijana toimii aina jonkun toisen henkilön seurustelukumppani.

**C: Kyllä voi. Kaltoinkohtelijana voi toimia myös oma seurustelukumppani.**

Seksuaalista kaltoinkohtelua voi kohdata niin tutun kuin tuntemattomankin taholta. Myös parisuhteessa voi tapahtua painostamista, pakottamista tai muuta kaltoinkohtelevaa. ([www.nuortenexit.fi](http://www.nuortenexit.fi))

## Seksuaalista kaltoinkohtelua EI OLE

A: Seksuaalisuuden haukkuminen, kuten homottelu tai huorittelu.

B: Luvaton koskettelu.

**C: Seksistä kieltäytyminen.**

Seksuaalisella kaltoinkohtelulla tarkoitetaan kaikkia seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja ymmärrystä rikkovia tekoja. Seksistä voi kieltäytyä missä tilanteessa tahansa, vaikka olisikin itse ollut tilanteessa halukas tai aktiivinen. ([www.nuortenexit.fi](http://www.nuortenexit.fi))

## Kuka on vastuussa seksuaalisen kaltoinkohtelun tilanteissa?

A: Vastuu on aina kohteeksi joutuneella, jos hän on juonut itsensä humalaa tai pukeutunut paljastavasti.

**B: Vastuu on aina tekijällä.**

C: Vastuu on tekijällä vain silloin, kun kohteeksi joutunut henkilö on selvästi kieltäytynyt tilanteesta.

Kaikissa seksuaalisen kaltoinkohtelun tilanteissa vastuu tapahtuneesta on yksin tekijällä tai aikuisella osapuolella. Sillä ei ole merkitystä, miten itse on pukeutunut tai onko ollut humalassa. Seksuaalista kaltoinkohtelua ovat kaikki ne teot, jotka rikkovat omaa itsemääräämisoikeutta ja tuntuvat itsestä pahalta. ([www.nuortenexit.fi](http://www.nuortenexit.fi))

## Mitä on seksuaalinen väkivalta?

A: Tuntemattoman henkilön pakottamista seksuaaliseen tekoon.

B: Toisen ihmisen pakottamista seksuaaliseen tekoon, jos toinen on pukeutunut paljastavasti.

**C: Seksuaalista itsemääräämisoikeutta loukkaavia tekoja**

Seksuaalinen väkivaltaa on monenlaista: nimittely, häiritä, pakottaminen tai painostaminen. Sitä voi kohdata kotona, parisuhteessa, juhlassa, kadulla tai netissä. Tekijä voi olla sukupuolesta riippumatta ystävä, seurustelukumppani, sukulainen tai joku muu tuttu tai tuntematon henkilö. Tekijä voi olla nuori tai vanha ja tekijöitä voi olla useampia. Seksuaaliväkivalta ei välttämättä ole fyysisistä pahoinpitely, yhdyntää tai jätä näkyviä merkkejä. (tyttöjentalo.fi)

## Mitä tarkoittaa vastikkeellinen seksi?

**A: Tilanne, jossa pyydetään seksuaalisia tekoja, kuten koskettelua tai paljastavia kuvia, lupaamalla korvaus palkkioksi.**

B: Tilanne, jossa kaksi tasavertaista henkilöä harrastavat seksiä ja saavat näin vastiketta tunteuksilleen.

C: Ei mitään. Se on jonkun itse seksimä termi.

Vastikkeellinen seksi on aina rikos, kun henkilö, jolta tekoa pyydetään, on alle 18-vuotias, myös silloin, kun ostaja on itse alle 18-vuotias. Seksinostoryitys on jo rikos. Korvaus ei ole aina rahaa vaan palkkioksi voi tarjota esimerkiksi yösiijaa, kyytiä johonkin päihtettä, koruja tai muita esineitä. (A-klimikkasäätiö 2016)

## Mitä on porno?

A: Aikuisille suunnattua viihdettä, joka kuvaa aitoja seksitilanteita.

B: Kaikille sallittua materiaalia, joka kertoo, minkälaista seksi on.

**C: Aikuisille suunnattua materiaalia, joka tähtää seksuaaliseen kiihottumiseen.**

Pornovideot ovat käsikirjoitettuja, näyteltyjä ja digitaalisesti käsiteltyjä. Niissä kuvataan usein yksityiskohtaisesti ja liioitellen erilaisia seksuaalisia tilanteita videoiden näyttävyyden lisäämiseksi. Siksi pornosta ei yleensä saa tietoa siitä, millainen seksi tuntuisi mahdollisimman hyvältä. Osalle porno on seksielämää rikastuttava elementti, toisille se on vastenmielistä tai pelottavaa. Suomessa pornovideot ovat kielletty alle 18-vuotiailta. (mediakasvatus.fi)

## Julkaiset kuvan sosiaaliseen mediaan. Voiko joku nähdä kuvasi vaikka poistaisit sen?

A: Ei voi. Kun kuva on poistettu, se on lopullisesti kadonnut.

**B: Kyllä voi. Kuvaa ei välttämättä koskaan saa pois internetistä.**

C: Ainoastaan ne jotka seuraavat facebook tai instagramtiliäsi voivat nähdä kuvan poiston jälkeenkin.

Nettiin laitettut kuvat voi poistaa palvelun sivuilta ja omalta koneelta, mutta niitä ei välttämättä saa koskaan kokonaan pois internetistä. Toinen käyttäjä on voinut kopioida materiaalin omalle koneelleen ja saattaa jatkaa materiaalin levittämistä. Lisäksi materiaali on voinut tallentua hakukoneiden muistiin. (www.mll.fi – Viisaasti verkossa –materiaali)

## Mitä tarkoitetaan seksuaalisoituneella mediakulttuurilla?

A: Median näyttämä seksuaalisuus on ainut oikea.

B: Mediassa ei näytetä seksuaalisia kuvia.

**C: Mediassa lähes kaikki kuvataan seksuaalisella tavalla.**

Seksuaalisoitunut mediakulttuuri tarkoittaa sitä, että myös videot ja kuvat, jotka eivät varsinaisesti liity seksiin, on kyllästetty seksuaalisuudella. Pornosta matkittuihin asentoihin, ilmeisiin ja vaatteisiin voi törmätä esimerkiksi automainoksissa, musiikkivideoissa tai elokuvissa. (www.kavi.fi – Seksiä mediassa -materiaali)

## Mitä tarkoitetaan henkilön esineellistämisellä?

**A: Henkilön esittämistä pelkkänä vartalona tai seksuaalisen halun kohteena.**

B: Henkilön esittämistä huonekaluna.

C: Henkilö luulee olevansa esine.

Esineellistämisellä tarkoitetaan yleensä henkilön esittämistä yksipuolisesti pelkkänä vartalona, koristeena tai seksuaalisen halun kohteena. Lisäksi merkityksensä menettävät henkilön omat tuntemukset ja toiveet. (Feminist Perspectives on Objectification 2010.)

## Ovatko mainoksissa näkyvät vartaloihanteet todenmukaisia?

A: Ovat. Jokaisen pitäisi pyrkiä näyttämään samalta kuin mainoksissa esiintyvät ihmiset.

**B: Eivät välttämättä, eikä kenenkään tarvitse näyttää samalta kuin mainoksissa esiintyvät ihmiset.**

C: Eivät ole, mutta jokaisen pitäisi pyrkiä näyttämään samalta kuin mainoksissa esiintyvät ihmiset.

Mainonnan luomat ihanteet saattavat lisätä tyytymättömyyden tunteita omaa kehoa kohtaan, kun ei ole median välittämän kauneusihanteen mukainen. On tärkeää muistaa, että mainonnassa ei pyritä todellisuuteen, vaan esimerkiksi kuvankäsittelyn avulla mainonnan hahmot ovat tarkoituksella ihannekuvia. (www.kavi.fi – Seksiä mediassa -materiaali)

## Mitä varten on asetettu ikärajoja ohjelmille ja peleille?

A: Lasten ja nuorten kiusaksi.

**B: Lasten ja nuorten suojelemiseksi.**

C: Lasten ja nuorten television katselun vähentämiseksi.

Ikärajat perustuvat kuvaohjelmalakiin, jonka tarkoitus on suojella lapsia. Ikärajojen avulla varmistetaan, ettei nuori katso ohjelmia tai pelaa pelejä jotka ovat ahdistavia tai vahingollisia hänen ikätasolleen. Televisio-ohjelmien, elokuvien ja pelien ikärajat ilmoittavat lapsen ikätasolle haitallisesta sisällöstä. (www.kavi.fi & www.mll.fi)

## Millaisia vaikutuksia pornolla voi olla nuoriin?

A: Porno ei vaikuta millään tavalla nuoreen.

B: Porno voi vaikuttaa ainoastaan positiivisella tavalla nuoreen.

**C: Porno voi luoda nuorelle kohtuuttomia odotuksia itseä ja kumppania kohtaan.**

Porno voi luoda nuorelle suhteettomia seksiin ja seksuaalisuuteen liittyviä paineita sekä asettaa kohtuuttomia odotuksia itseä ja kumppania kohtaan, sillä se antaa usein hyvin yhdyntä- ja suorituskeskeisen käsityksen seksistä sekä jättää tunteet ja hellyyden pois. Oikea seksi on paljon muuta kuin suorittamista, voihkimista ja yhdyntää. (www.mll.fi – Lapsi ja netin pornografia -materiaali)

## Voivatko internetissä ihmiset esittää jotain muuta kuin mitä he oikeasti ovat?

**A: Kyllä voivat. Internetissä oma identiteetti on helppo salata.**

B: Eivät voi. Internetissä on mahdotonta salata, kuka oikeasti on.

C: Vain joissain internet sivuilla voi salata, mutta esimerkiksi Facebookissa ei voi.

Internetissä oma identiteetti on helppo salata. Nimimerkin suojassa keskustelu intiimeistä ja aroista asioista helpottuu, jolloin myös kynnys sanalliseen seksuaaliseen häirintään ja hyväksikäyttöön madaltuu. (Vilkkä 2011. Seksuaalinen häirintä.)

## Mitä tarkoittaa sexting?

**A. Seksiviestittelyä.**

B: Sexting on seksuaalisen suuntautumisen muoto.

C: Sexting on seksiasento.

Sexting eli seksiviestittelyllä tarkoitetaan henkilöiden toisilleen lähettämiä eroottisävytteisiä tekstiviestejä, omakuvia ja videoita. Seksiviestejä lähetetään usein seurustelukumppanille. Sextingissä on tärkeää sopia yhteiset pelisäännöt siitä, mitä kuville tehdään lähettelyn jälkeen, jotta ne eivät päädy muiden kuin asianosaisten katseltavaksi. (www.mll.fi – Viisaasti verkossa -materiaali)

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT



NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT





NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

NUORTEN  
EXIT

EXIT